

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:	Vidéken postai szétküld:
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 lit
Fél évre . . . 6 "	Fél évre . . . 7 "
Negyed évre . . . 3 "	Negyed évre . . . 3.50
Egy óra . . . 1 "	Egy óra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főut 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyszer . . . 6 kr	Bélvégdíj külön . . . 30 kr
Minden következőnél . . . 4	Nyitlőr sor . . . 15 "

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Az első pihenő.

Arad, július 19.

Az idő gyorsan repül; még alig hogy február 22-én az ellenzék csatakiáltása között megnyílt az országgyűlés, ime ma már a nyári szünetek alkalmából őszig ismét bezárul, s a honatyák a törvényhozás tiszteletreméltó épületének küszöbétől a szélrőzsa minden irányában szét szóródnak, hogy arassanak ott, hol vetettek, hogy gyümölcsözőbb munkát végezzenek egyenkint, mint a mit végezni nem tudtak egyetemben.

Mondhatnók valósággal, hogy a hazaválás kevésbé az apostolok oszlására, mint a Babel építésére emlékeztet, ha az ülészek vége nem éppen egy oly törvényalkotással végződik, mely nem 5 évre, de ugyanannyi évtizedre s még tovább kihat, s mely a magyar államiság, egyik nevezetes függelékét, a pénzügyi önállóságot van hivatva visszaszerezni hazánknak.

Országszerte meglepéssel fogja ezt a közvélemény konstatálni, s azt, hogy a szünetelni téző parlament ez alkalommal jobbnak bizonyult, mint hire, tulajdonképen mint a milyenek ígérkezett.

Mindazonáltal érdeme inkább az, hogy az obstrukciós tendenciák, melyekkel az ellenzék részéről a régi parlament folytatásaként az új inauguráltatott, lassanként abba hagytak, vagy tán csak — elnapoltattak. Mindössze annyi az, a mit a közel félévi működéséről a parlamentnek elmondhatni, mert a mit az idej költséget meg szavazásával művelt, azzal még a múlt országgyűlés örökbe hagyott terhe gyanánt tartozott, a valuta-törvényjavaslat előkészítése- és meg szavazásában teljesen negatív az érdeme.

És éppen azért nem látjuk az arány-

lag nyugodt végben a csendes és gyümölcsöző munkásság zálogát a jövőben. Oly pozitív kérdések, melyek a pártokat komoly mérközésre hívták volna ki, nem kerültek szőnyegre. A tisztviselők fizetés-szabályozása, melynek szűkmarku intézkedései kívánatos és hatékony emeltyüket fognak szolgáltatni az ellenzéki eszmék propagálására a tisztviselői körökben, még csak a bizottsági tárgyalásokon sem estek keresztül, s az őszszel folytatólag megindítandó ülésszak végleges bezárása előtt elég, ha a delegáció tagjait megválasztja.

Igy azok a tusák, melyekre az ellenzék készült, s melyekkel a kormány és többség hatalmát vélte legyűrhetni, oly messze távolból fenyegetőznek, hogy mint a jelen helyzet képeken keretén kívül esők, annak vázolásánál egyelőre tekintetbe nem jöhetnek.

Most az elnöki csepenyü helyett a parlamentben az aratók kaszája peng az érett kalászok sorai között. A nép egyes érzelmekkel takarítja be az anyaföld szűken mért adományait, s nem minden aggodalom nélkül tekint a jövő elé, mely esetleg komolyabb nehézségeket rejteget méhében, mint a milyenekkel az ellenzéki szóáradat fenyegette és fenyegeti államéletünk zavartalan fejlődését.

Belföld.

Lukács Béla minisztersége.

Lukács Béla államtitkár értesülésünk szerint már kinevezetett kereskedelmi miniszterré és azon legfelsőbb kéziratok, melyekkel Wekerle pénzügyminiszter a kereskedelmi miniszterium ideiglenes vezetésétől felmentetik és Lukács Béla miniszterré kinevezetik a hivatalos lap egyik legközelebbi számá-

ban fognak megjelenni. Szá pá r y gróf minisztereink, ki ma reggel érkezik meg Taksonyból és Lukács kereskedelmi miniszter ma este utaznak Ischlbe.

Családjog.

A családjog kidolgozásával — egy korábbi munkálat elvetése után — az igazságügyminiszter Králik Lajos dr. fővárosi ügyvédet bizta meg. Ebben hír szerint a fakultatív polgári házasság alapján lesznek a különböző hitfelekezetű házaspárok viszonyai szabályozva.

Csanády bácsi halálához.

— július 19.

Tehát Csanády bácsi is megtért azok közé, a kiknek lelke megérti az ő lelkének vágyakozását, közöttünk nem érezhette magát otthonosan, hiszen azok ajkára is csak mosolyt csalt az ő törvényhozói szereplése, a kik vele egy politikai hitet vallottak. Csiky Sándornak, Patay Istvánnak volt ő testvére. Csanády Sándorra maradt az ő programjuk s a szelid lelkü kurucz volt utolsó hirdetője ama három nagy elvnek, a melytől a Csiky-Patay-Csanády híres hármas szövetség a haza sorsának jobbra fordulását remélte. Van-e ember az országban, a ki ezt a politikai programot nem ismeri? Van-e, a kiknek fülében idegenül csendül meg ez a nyolcz szó: „átkos közösügyes elvek, Ausztria-Bécs”, — s a melyet a sorrendben a legelső hely illetne — „szőgre akasztott elvek”.

Ez a nyolcz szó volt programjának alfa és omega s ha tán megkínálják vala a legelőkelőbb állással ama feltétellel, hogy e programjából egyetlen bötüt enged: Csanády Sándor inkább meghal, semhogy szőgre akasztson nagy elveinek egyetlen bötüjéről egyetlen érkezetet is.

TÁRCSA.

— Julius 20. —

Szakítás.

— Apróság. —

Kisirt szemekkel, halaványan állított be hozzám a minap Ninus. Abban az időben jött, amelyben rendesen szokott. Alkonyatkor, mikor künn már kigyulnak a lámpák, a szobában az a mindent eltakaró sajátságos homály terjeng, a mely annyira megbecsülhetetlen a szerelmeknek, a mig fiatalok.

Mikor belépett, szokás szerint eléje mentem s át akartam ölelni. Visszataszított. Arcza méltóságteljes volt és nyugodt.

Czodálkozva, csaknem ijedten kiáltottam föl.

— Mi az Ninus? Mi lelt? Mi bajod?

Nem felelt. Följebb toltá kissé kalapját, melynek előrenyuló karimája árnyékot vetett homlokára. Aztán zsebébe nyúlt, ebből egy kis csomagot vett elő, melyet az asztalra dobott. Mindent szólanul tett. Néma és hideg volt, akár egy szobor.

Mikor a csomag már az asztalon hevert a tarkacsikos teritőn, melyet csevegés, nevetgélés közben össze-vissza pörköltünk cigarettjeinkkel, Ninus azt mondá:

— Bontsd ki!

— Hisz ezek leveleink! — kiáltottam föl meglepetve, midőn a kis csomagot kibontottam. — Mit jelentsen ez? . . . Az égre, Ninus, beszélj! . . .

Ninus e közben leült. Ugy, amint volt. Felöltőjét sem tette le. Nyugodt volt még mindig. Ijesztően nyugodt.

— Igen a levelei — mondá aztán, — vizsgálhatsz meg őket! Tegye el, vagy égesse föl, az mindegy! . . . Nincs már szükségem rájuk! . . .

— Mi jut eszedbe, Ninus? Miért beszélsz így? Miért hoztad vissza leveleimet? . . . Hiszen ez szakítást jelent!

— Igen! — felelé rá Ninus, s nagy komolyan összeszorította ajkait.

— Hát szakítani akarsz?

— Igen! — ismétlé.

— Hát nem szerepsz már?

Nem volt ereje felelni kérdésekre. Csak fejével intett „nem”-et, miközben nagy fekete szeméből két könycsepp szökkent elő.

Tudtam, hogy nem mond igazat. Hozzá rohantam, s mivel ellenkezett, erővel öleltem magamhoz. De könyáztatta arcát nem csókolhattam meg. Elbujtatta azt a kicsi kendőjébe, a melyet erősen szorított arcához.

— Oh, az nem lehet! — kiáltottam. —

Mondd, hogy csak tréfálsz. Ugy-e csak tréfa volt az egész?

Hirtelen kibontakozott karjaimból. Rám szögezte szeméit és így szölt:

— Nem, nem volt tréfa! . . . Szívöböl mondtam!

Kétségbe estem. Lerogytam egy székbe, s úgy éreztem, mintha fojtogatnának.

— Istenem, istenem, de hát miért? . . . Mivel bántottalak meg? . . . Mivel okoztam neked fájdalmat?

— Miért ez a tettetés? Minek ez a komédia? . . . Miért akarja velem elhíttatni, hogy fájdalmat okoznak önnek szavaim? . . . Hiszen úgy is hasztalan! Oh, tudom jól, hogy színelte fájdalma mögött öröm lappang! Tudom, hogy már régóta szeretné szép szerivel lerázni azokat a láncokat, a melyek hozzám fűzik! Nos, most megteheti! Oh, én nem akarok önnek nehézséget, kellemetlenséget okozni még ebben sem . . .

Hirtelen elhallgatott. Bizonyára a fájdalom fojtotta el szavát.

Én pedig bámultam. Nagyon, nagyon bámultam. Perczekig bámultam el, mig szóhoz tudtam jutni.

— Hát honan gondolod ezt? — kérdém aztán.

A múlt szombaton még fiatalosan sürgött-forgott a képviselőházban, az elnöki emelvény körül. Várta türelmetlenül a ház elnökét s a mikor B á n f f y Dezső báró megérkezett s megnyitotta a t. ház ülését, C s a n á d y Sándor szokásához híven, rákönyökölt az előadói székre s hallgatta a jegyzőkönyv olvasását. Egyetlen képviselője volt az országnak, a ki tapasztalásból tudta, hogy a képviselőházban jegyzőkönyveket is szokás olvasni.

A pontosságáért elnevezték a ház óramutatójának Csanádi Sándort. Tíz órakor már helyén ült a képviselőházban, testéhez nőtt magyar mentében, sarkantyus csizmában. Őre volt a ház határozatképességének. Mert első dolga, hogy megolvassa, vannak-e elegendő számmal a képviselők s ha nem volt meg a határozatképes szám, az elnökhöz fordulva, dörögte: „Névsorolvasást kérünk!”

1861-ben vállalt mandátumot először. A berettyó-ujfalusi kerület választotta képviselőjének s ezt a kerületet képviselte 1881-ig. Azután Félégyháza mandátumát, majd később ismét Berettyó-Ujfalu képviselőjét fogadta el.

Nagy vagyonnak, fényes névnek volt örököse. Ósei Erdély híres fejedelmével, Bocskay Istvánnal vallottak rokonságot. Nagy vagyonát a negyvenes évek híres gavallérja utolsó fillérig amaz ügynek szentelte, a melynek egyik lelkes harczosa volt élete utolsó perczéig.

A képviselőházban tartott beszédeit egyformaság jellemzi. Az utolsó időkben gyakran megesett, hogy a jó öreg azt sem tudta miről vitáznak a képviselőházban s a mikor legutóbb egy stratégiai vasut kiépítése volt a szönyegen, Csanády Sándorban fölberzenkedett az indulatosság s eláll-kiáltásokat, cseppetűnek sikongását tulharsogó hangján atkozta Ausztria-Bécsnek, a közösügyes költségvetést s öklével nagyot ütve a padra, hirdette mindennek megrökönyösödésére, hogy még a Wekerle Sándor kedvéért sem fogadja el az 1892-ik évi költségvetést.

Es nem haragudott rá senki, még az elnök sem, a ki közbeszólásaiért egymásután osztogatta a rendre utasítást. Ki is haragudhatnék Csanády Sándorra? Minden szavának igaz meggyőződés, indulatosságának őszinte érzés volt a forrása. S ha végződött az ülés s a politikai tusát elhalasztották, Csanády Sándor arczára is kiült a boldogság s barátságosan beszélgetett miniszterekkel, kormánypárti képviselőkkel a kiket még az imént ama váddal illetett, hogy eladták a hazát Ausztria-Bécsnek.

A képviselőház utolsó érdemleges ülésén, pénteken történt a következő eset, a melynek Csanády Sándor a hőse. Helfy Ignác határozati javaslatot terjesztett be. A határozati javaslatot aláírta Csanády Sándor is. Szavazásra került a sor.

— Nem kell a határozati javaslat! — dörögte Csanády.

— Hiszem aláírtad! — fordult feléje mosolyogva Helfy.

Ninus tiltakozott.

— Oh, nem gondolom! Meg vagyok róla győződve. Bizonyosan tudom. Vagy nem erre mutat-e az a közönyös arc, a melylyel fogad? Nem ezt bizonyítják-e a minden melegséget nélkülöző ölelések? A zamat nélküli csókok? És végre nem mondta-e meg önmaga is?

Még jobban elcsodálkoztam.

— En? . . . Mikor?

— Igenis ön? . . . Ugy hiszem tegnap . . . Tinus előtt nyilatkozott.

— Ah és mit mondtam Tinusnak?

— Azt, hogy Ninus „nagyon unalmas!” Ah, barátom, a kit szeretünk, az soha sem unalmas nekünk. Ez a kifejezés egészen más jelent! Tudom jól, hogy mit. Azt, hogy unlak, terhembre vagy, menj! . . . Nos, hát én megyek, Ma utoljára jöttem önhöz! Bucsuzni akarok!

Hirtelen egy gondolat villant föl agyamban:

— Ninus, te fufangos vagy, a mielő voltál is mindig!

Erre már kerekre nyitotta szemét.

— Hogyan? . . . Miből következett ezt?

— Miből? Oh, ez igen egyszerű. Bizonyára te akarsz szakítani s fufangoddal úgy akarod feltüntetni a dolgot, mintha én vágyám szabadulni tőled!

Vállat vont és így szólt:

— A kezem megszavazhatja, de a szám sóha! — kiáltotta Csanády a ház derületsége közt. Es szavazott a határozati javaslat ellen, a melyet pártjának egyik vezérférfia terjesztett a ház elé.

Becsületességnek, önzetlenségnek rég letűnt időkből ránk maradt mintája, jó Csanády Sándor, pihenj békén szerény koporsódnak szűk falai közt. Tán jobb is, hogy elköltöztél. Mert nincs nagyobb fájdalom, mintha valaki egyedül, elhagyottan áll s nincs senki, a ki megértse. Es te egyedül által, nem volt aki megértse. Egymagad voltál, a ki nem vetted észre, hogy az ő szekere messze elhagyta azt a megyét, a melyen te álltál!

A millenniumi kiállítás.

— július 19.

A nemzeti kiállítás tárgyában a kereskedelmi miniszter által összehívott anket — mint az „Aradi Közlöny” táviratilag tudatta — tegnap volt meg a miniszterium tanácstermében L u k á c s Béla államtitkár elnökele alatt igen élénk részvét mellett.

L u k á c s Béla államtitkár felkérte a jelenlevőket, hogy nyilatkozzanak aziránt, hogy a kiállítás megtartassék-e egyáltalán s ha igen, mikor és hol? Az államtitkár megjegyezte, hogy nem alaptalan az az állítás, mintha valaki a kiállítás ellen nyújtott volna be kérvényt a miniszteriumhoz; maga a miniszterium sincs ellene a kiállításnak; de viszont azt is közölte, hogy a kiállítás mellett sem nyilatkozott senki.

A megindult hosszú és érdekes eszmecsere folyamán alig akadt valaki, a ki a kiállítás megtartása ellen nyilatkozott volna. Többen az iparosok közül kijelentették, hogy azért nem tartották szükségesnek a kiállítás mellett nyilatkozni, mert hiszen a király által szentesített törvény kimondta, hogy lesz kiállítás s hogy azt a kormány fogja rendezni s így méltán várhatták a kezdeményezést a kormány részéről. Az idő kérdése nézve az volt az általános vélemény, hogy a kiállítást csakis akkor lehet megtartani, a mikor a millennium lesz, de viszont a millenniumi ünnepet kiállítás nélkül nem tartják lehetőségek. Az a kérdés tehát, hogy lehetséges-e a millennium idejét 1895-ről tovább halasztani s ha igen, akkor tanácsos lesz 1896, vagy 1897-re halasztani a kiállítást is, de ha a millenniumot 1895-ben tartják is meg, még ez időre is el lehet készülni fokozott tevékenységgel s annál is inkább, mert nem lehet az iparosok és gyárosok figyelmét hosszabb időre a készülődésekkel lekötöni.

Hogy hol legyen a kiállítás, arra nézve teljes egyhangúsággal lehetetlennek mondták a felszólalók azt, hogy a Pék-erdőben kiállítást rendezni lehessen. A felszólalók túlnyomó többsége a Városligetet jelölte ki a kiállítás helyének, mely a régi kiállítási területből, az új korcsolyázó térből és a Lóverseny-térből állhatna s ez a terület éppen elégséges is volna a kiállítás céljára. Az egyik szónok

— Meglehet!

— Tehát így van?

— Nos hát, igen! — felelte közönyösen s kezével bucsut intve, távozni készült.

Véghetetlen fájdalom fogott el. Fölugrottam helyemről.

— Jól van hát. Ninus — kiáltám — menj! . . . De esküszöm: nem fogom túlélni ezt a fájdalmat!

Erre hirtelen visszafordult s megállott a küszöbön . . .

Es mikor néhány pillanattal később karjaim közé szoritottam s szívem el volt telve a megbékülés véghetetlen kéjével, ezt kérdeztem tőle:

— Ugy-e Ninus, csak próbára akartál tenni, megtudni, képes volnék-e veled szakítani?

— Nem! — felelé pajkosan Ninus.

— Akkor hát miért volt mindez? — kérdém csodálkozva.

Ninus fölkapzott.

— Lásd, minő behó vagy! — mondá.

— Hát nem tudod, hogy épp úgy, mint a természetben, a szerelemben is szükségesek a viharok!

D. L.

még megjegyezte, hogyha a Stefánia utról a Pék-erdőig vasuti összeköttetést létesítenek, ez utóbbi területen lehetne az állatkiállításokat elhelyezni.

G e r l ó c z y polgármester, a ki a főváros képviselőjében volt jelen, kijelentette, hogy a főváros polgársága valószínűleg újra hajlandó lesz minden áldozatra, még a Városliget átengedésére is, de ez utóbbi csak abban az esetben tehetné, ha teljes biztosítást nyerne aziránt, hogy a liget árnyas részeit nem fogják kipusztítani.

A lágymányos-gellérthegyi kiállítási területet többen ideális tervnek mondták, melyet a jövőben valaha még is meg kell majd kísérteni. Most azonban erre sem idő, sem pénz nincs, mert a lágymányosi rét szabályozása, feltöltése s a Gellért-hegy oldalainak átalakítása, a melyet a tervezők proponáltak, legalább is tíz évi munka lenne, mely időn belül még az új hidakat is fel kellene építeni, s számlálatlan milliókat kellene kiadni, még mielőtt a tulajdonképeni kiállítási építkezést megkezdhetnék. Az értekezlet a legtöbb kérdésben egyhangúsággal nyilatkozott s végül az államtitkár köszönetet mondott a megjelenteknek s a tanácskozást befejeztnek nyilvánította.

Osztrák képviselő rágalmai ellenünk.

— július 19.

Bécsből jelentik július 18-áról:

A képviselőház mai ülésében wellenhofi H o f f m a n n német nemzeti párti képviselő azt fejtegette, hogy Magyarország nemzetgazdasági tekintetben Ausztria rovására hatalmasan föllendült. Ha a magyarok azt állítják, hogy Ausztria rájuk szorult, ugy megfordítva még inkább áll. Az önálló vámterülettel vagy a perszonál-unióval való fenyegetések senkit sem rémitenek meg.

R i c h t e r: Sőt ellenkezőleg, valóságos szerencse volna ránk nézve!

L u e g e r: Csak próbálják meg! Ez volna a legokosabb!

S c h n e i d e r többek közt ezeket mondta beszédében: Magyarországon a viszonyok annyira élükre vannak állítva, hogy nem tudhatni, vajjon egy-két év múlva nem áll-e be végtelen khaosz. Magyarországon csupán a zsidók és a magyarok egyrésze van megelégedve, az el nem zsidósodott tótok, románok és németek elégedetlenek s alig várják, hogy a budapesti gazdálkodástól megszabaduljanak. — Minap 300 román volt Bécsben, hogy a császárnál panaszt emeljenek elnyomatásuk miatt, azonban az uralkodó Magyarországra való állami tekintetéből nem fogadta őket; szóló nem hiszi, hogy a románok most jobban meg vannak elégedve a magyarokkal, mint ezelőtt. Midőn a románok Bécsbe akartak rándulni, meg akarták akadályozni, hogy Lukácsiu is részt vegyen a küldöttségben. Ez okból egy dinamit-merényletet koholtak és színleg egy embert letartóztattak, aki egy Babicsi nevű egyént nevezett meg; ezt letartóztatták, megkötözték, ütötték, verték, nyelvét szájából kitepték; aztán elvitték egy közjegyzőhöz, a hol rá akarták birni, hogy vallja be, hogy Lukácsiu akarta őt a merénylet elkövetésére rábirni. Azonban oly ügyetlenül jártak el, hogy a lakosság fölszámerte a cselt s erélyes föllépésének volt köszönhető, hogy Lukácsiu nem merték letartóztatni. Egy kormány, mely ily tényekre támaszkodik, nem vállalhat el kötelezettségeket, nem nyújthat biztosítékokat; Magyarországon sok ezer parasztot kivándorlásra kényszerítenek s az ily viszonyoknak előbb-utóbb katasztrófához kell vezetniök. Végül kijelenti, hogy a valuta-reformból csupán a zsidók foghatnak hasznot húzni.

Időjárás.

Légnymás: reggel 7 órakor 758.3 mm., délután 3 órakor 758.6 mm. Hőmérséklet reggel 7 órakor 17.1° délután 2 órakor 20.9° . Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DN. 5. délután 2 órakor DN. 2. Felhőzet: reggel többnyire borult, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 11 milliméter égháborúval.

Vérfürdő Biharban.

— Aratók és csendőrök harca. —

Vérontás híre érkezik Biharból.

Rettentő eset történt. Szinte mesésen hangzik, hogy egy csendőr és 12 arató maradt halva az összeütközés színhelyén s azonfelül sokan szenvedtek súlyos lövési sebet. Nem egy ütközet volt annak idejében Boszniában, mely nem kívánt ennyi áldozatot.

Íme az eset leírása:

Nagyvárad, július 18.

Stern Gyula tamási bérletén az aratók és a csendőség között formális ütközetre került a dolog, s számosan agyonlővették és megsebesültek. A véres eset lefolyása a következő: Stern Gyula tamási bérletén a 180 részes-arató, a buzaaratást befejezván, a fővállalt bükkönyt nem akarta levágni, hanem erőszakkal akarta buza-részét elvinni s ezzel a gazdát otthagyni. A bérlő a törvényre támaszkodva, csendőri segítséget kért s a kicsépeelt résznek egyelőre való visszatartásával akarta az aratókat a sürgős munka folytatására szorítani.

A helyszínén Wagner őrsvezető 3 csendőrrel jelent meg s mikor a részes-aratók háromszori felszólítása dacára sem akartak megrakott kocsijukkal ott maradni, a lovak közé lőtt. A részeg és feldühödött arató népre Wagnert kaszákkal megrohanta s egy arató keresztülszurta a szerencsétlent. Wagnernek még volt annyi ideje, hogy megtámadóját fegyverével agyonlője, de maga is holtan rogyott össze.

A mi erre következett, az rettenetes volt. A férfiak és nők kaszával és sarlóval rohanták meg a csendőröket, mire három csendőr fegyverével gyorsan tüzelni kezdett. Rövid pár perc alatt 42 lövés esett s a zendülő aratók közül tizenketten maradtak halva és számosan megsebesültek. A többiek szétfutottak. Nagyváradról katonai erő indult ki Tamásiba.

A sebesültek száma 30-40 lehet.

Minden lövés hangos jajkiáltást szült s egy-egy vérig sebzett embert terített a földre. Pár pillanat alatt iszonyatos vérfürdő áztatta a termő anyaföldet s a kit a lövés nem ért, vagy csak kis sérülést kapott, fej nélkül futott, amerre látott.

*

Itt megszakad értesülésünk fonala. Akik a közelben voltak: a birtokos és hozzátartozói, tartva a feldühült nép féktelen dühétől, sietve otthagyták a pusztát és bementek Váradra. Mi történt ott azután? Nem-e érte a csendőröket hivatásának áldozatul esett társuk szomorú sorsa? — arról eddig adataink nincsenek.

A lövésekkel szétkergetett aratók kis töredéke: mintegy 14-20, ugyanazzal a vonattal, amelylyel a pusztá-tamási és környékbeli birtokosok Váradra mentek, szintén felültek s Ósinéllés állottak. Senki sem volt, aki letartóztatásukat eszközöltethette volna; mert a kellő karhatalom hiányzott.

A borzasztó eset szemtanui, amint Nagyváradra érkeztek, rögtön jelentést tettek a csendőségnek, ahonnan négy csendőr, köztük két őrsvezető, rögtön kikocsizott a helyszínére.

Ma bizonyára már a vizsgálóbíró is kezébe veszi a rémes ügyet, mely hihetőleg éppen oly feltűnést fog kelteni széles körben, a mily érthető izgatottság uralkodik jelenleg is a pusztán és egész környékén.

A fekete rém.

— Ujabb hírek a koleráról. —

— július 19.

Wolkenstein gróf, pétervári osztrák-magyar követ, a királynak Ischibe azt sürgönyözte, hogy a Gácsországgal határos orosz kerületekben, Volhíniában, kongresszusi Lengyelországban óriási

módon terjed a kolera skü-lönösen a katonaság közt pusztít. Az osztrák kormánynak is jelentették ezt s ez ankétet küldött ki a vész elhárítása végett; a legelső intézkedés az lesz, hogy a gácsországi határ hosszában kordont állítanak föl.

Arra az esetre, ha a kolera közelebb kerül a gácsországi határhoz, a nagy hadgyakorlatokat a legkisebb mérvre fogják szorítani s ebben az esetben a király gácsországi utazása is elmarad.

Egy saratovi lap jelenti, hogy az ottani zavargásokat Asztrakánból érkezett munkások okozták. Szavahihető jelentések szerint jul. 10., 11. és 12. napjain Chavalynszk (22,000 l.) és Volszk (36,000 l.) városokban szintén történtek zavargások és egyidőben Nisni-Novgorodban lázító felhívások jelentek meg; éppen azért általánosságban hisznek a rendzavarások politikai jellegében. Saratovtól nem messze Pokrovszkaja faluban három napon át tartottak a zavargások. A kórházat szétrombolták, a felcsert megölték és holttestét az utcára hurcolták. Katonaság állította helyre a csendet.

Chavalynszkban szintén elpusztították a kórházat, Molcsanov orvost kihurcolták kocsijából és betörték a fejét. A tömeg kifosztogatta a pálinkás bódékat. Saratovban a rend helyreállítása után az üzleteket újból be kellett zárni. A székesegyház elé felvont két ágyut még ott hagyták, Asztrakánban a zavargások után szaporodik a kolera esetei száma. A közigazgatási hatóság a rekvirált csapatok ellátása végett 200,000 rubeles kölcsönt volt kénytelen felvenni.

Bécs. A „N. Fr. Pr.“ teljesen megbízható forrásból értesül: A külügyminiszterium a Pétervárról kapott értesítések alapján figyelmeztette a belügyminiszteriumot, hogy Odeszszában már kiütött a kolera s az osztrák határ felé közeledik. A belügyminiszterium ennek következtében tegnap ankétet hívott be, mely Zaleszki miniszter elnöklete alatt a kolera behurcolása ellen foganatosítandó intézkedésekkel foglalkozott. Az ankétben több lengyel képviselő is részt vett. A kormány közölte az ankéttel, hogy eddig mit tett a kolera ellen Gácsországbán és Bukovinában. Első sorban minden Volhíniából és Orosz-Lengyelországból Gácsországra érkező utas a határ átlépésekor a határállomáson szigorú orvosi vizsgálatnak vettetik alá, a gyanúsokat és megbetegedetteket elszigetelik és vesztézárnak vetik alá. A gyanús utasokat legalább öt napon át megfigyelik, az összes uti podgyászokat megfertőtlenítik. Továbbá az összes határállomásokon orvosokat állítanak fel. Ugy látszik, hogy a kolera veszélyt nagyon komolyan és fenyegetőnek tekintik.

Hogy lett híressé Molnár Péter.

— Egy bíró keservei. —

Azok számára, kik szeretnek böngészni a kisebb vidéki heti lapok furcsaságai közt, meg van az állandó jó mulatság. Nagyobbakat kaczagni aligha lehet valamin, mint az e fajta kedélyességeken. Egy Aradhoz közeli lapocska szerkesztője például az ő privát ügyeit rendszerint a szerkesztői üzenetekben intézi el. Megízente a minap egyik barátjának, hogy: „Légy szives már hazahozni a kalapomat“. Nemsokára majd tojást és zöldséget is rendel előfizetőinél.

De most más lapocskáról van szó, melynek „nyárias olvasó“-i az utolsó hetekben a következő újdonságban gyönyörködhetek:

— Kinevezés. Az igazságügyminiszter Molnár Pétert a z-i járásbíróvához aljegyzővé nevezte ki.

A következő vasárnap ez az újdonság jött: — Igazítás. Legutóbbi hírünket Molnár Péter kinevezésére nézve, helyre kell igazítanunk. Nevezett nem aljegyzővé, hanem jegyzővé neveztetett ki.

A harmadik vasárnap ez jelent meg:

— Ujabb igazítás. Molnár Pétert, kinek kinevezését hoztuk, nem a z-i bírósághoz, hanem a z-i törvényszékhez neveztek ki.

Egy heti szünet után ismét olvasható volt:

— Molnár Péter kinevezése a tévedések egész láncolatát idézte fel. Most értesülünk, hogy nevezett az igazságügyminiszter a z-i törvényszékhez jegyzői állásából albiróvá nevezte ki.

A mult héten pedig ezt olvasták a nyájas olvasók:

— Megint igazítást kell tennünk. Molnár Pétert ugyanis nem az igazságügyminiszter nevezte ki, mert tudvalevőleg a bírók kinevezése a király joga.

A z-i közönség, mely előtt Molnár Péter akaratán kívül híres emberré lön, remegve várja, vajjon a legközelebbi újságban nem lesz-e valami újabb igazítás?

HIREK.

Július 20. Szerda. Róm. kath. naptár: Illés, Margit. — Protestáns naptár: Illés. — Görög-keleti naptár (július 8.): Prokop. — A nap két 4 óra 24 perczkor, nyugszik 7 óra 47 perczkor.

Külső-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 8-4-ig és pénteken 11-12-ig. Helyiség: [polgári iskola. földszint].

Térzene minden vasárnap délelőtt 11-1/2-ig a várbeli díszterem, pénteken délután 6-1/2-ig Zempléni előtt és városligetben, hetenként felváltva.

Szeptember 27. Barabás-Baráth sajtópör tárgyalása.

— Személyi hírek. Szathmáry Gyula alispán hivatalos ügyben tegnap Berzovára utazott. — Verhovay Gyula volt fővárosi lapszerkesztő Aradon időzik. — Rácz Mihály, N.-Várad főjegyzője, Aradról hazautazott. — Barabás Béla dr. országgy. képviselő N.-Váradra utazott.

— A hivatalos lapból. A király Ludvig Gyula miniszteri tanácsos és a magyar államvasutak elnök-igazgatójának a vasutügy terén szerzett érdemei elismerésül a Lipót-rend lovagkeresztjét adományozta. — A király Klámarik János dr. miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel felruházott osztálytanácsost valóságos miniszteri tanácsossá, — Madách Emanuel és Axaméth Lajos dr. osztálytanácsosi címmel felruházott miniszteri titkárokat valóságos osztálytanácsosokká, és Papp Szilágyi László, valamint Klauzál Gábor miniszteri titkári címmel felruházott miniszteri fogalmazókat valóságos miniszteri titkárokká nevezte ki, Leövey Sándor és Szüry Dénes osztálytanácsosoknak a miniszteri tanácsosi címet és jellegét díjmentesen, Gönczi Mór dr. és Góthárd Zsigmond dr. fogalmazó-gyakornokoknak pedig a miniszteri segédfogalmazói címet és jellegét adományozta.

— Skontrális szék. Arad város számonkérő széke tegnap megvizsgálta az összes városi hivatalok ügykezelését. A vizsgálatban Fábian László főispán elnöklete alatt résztvettek Salacz Gyula polgármester, Institoris Kálmán főjegyző, Penger János dr. tiszti főügyész, Várjassy Lajos adóügyi tanácsos és Tarján Vilmost törvényhatósági bizottsági tag. A skontrális szék mindent teljes rendben talált.

— Kulturmérnöki felügyelő. A földművelésügyi miniszter értesítette Aradmegyét, hogy a kulturmérnöki hivatalokban felügyelői állásokat rendszeresít s az I., II. és VI. kulturmérnöki kerületben, mely utóbbihoz Aradmegye is tartozik, Józsa László kulturmérnököt nevezte ki felügyelőnek.

— A román király nálunk. Károly román király és Ferdinánd román trónörökös vasárnap Bukarestbe menet keresztülutaztak Nagyváradon. Levelezőnk jelentése szerint a király a vonat berobogása alkalmával az ablakhoz lépett, de látva, hogy a közönség nagy, szinte tüntető némasággal fogadja, gyorsan visszavonult a kocsii belsejébe.

— Az aradi szabadságharczi muzeum eszméje folyton jobban terjed az országban. Legujabban Kalocsa város küldött számos értékes ajándékot a következő levél kíséretében:

276-1892. szám alatt beérkezett felhívás folytán iparkodtunk nemes céljuk előmozdítására közreműködni, miért is ennek eredményeképp méltóztassék tekinteni azon tárgyakat, melyeket jegyzék mellett mai napon egyletük javára feladtunk. Zsenge szállítmányunkkal még nincs befejezve törekvésünk eredménye, mert a városunk közelében fekvő községekben is megindult a gyűjtés és annak eredménye pár nap múlva szintén elszállíttatni fog. — Meg-

említve, hogy lelkes megbizottuk Szabó János ur fáradozása az egész vidéket megmozdította, reméljük, miszerint a kalocsai sárköz vidék képez leendő jelentékeny tárgyakkal támogatni hazafias mozgalmukat. — Tóth Károly bíró, Braun Arnold főjegyző.

— Az aradi szabadságharczi ereklye-muzeum céljaira ifj. Földváry Mihály, kalocsai főszolgabíró, 10 frt adományt küldött.

— A tanítóképezde elkülönítése. Ilyen czímen említettük, hogy a közoktatásügyi miniszter internatust szándékozik emelni az aradi tanítóképezde számára. E hírhez most azon hozzáadni valónk van, hogy eme ügyben a napokban Aradra érkezik a miniszter megbizottja.

— Márki Sándor dr., a kolozsvári egyetemre most kinevezett nyilvános rendes tanár, 1853-ban született Kétegyházán, hol atyja az Almássy grófok tisztartója volt. Iskoláit Nagyváradon, Ponzsonban, majd Budapesten végezte. Itt tette le ugyanabban az évben a tanári és tisztvizsgálatot, aztán az aradi reáliskola, később a budapesti VII. ker. gimnázium tanára lett, egyszersmind egyetemi magántanár. Márki irodalmi működése rendkívül nagy s oly korán kezdte, hogy az u. n. csodagyerekekre emlékeztet. Már negyedik gimnazista korában hosszabb dolgozata jelent meg a „Nagyvárad Lapok“-ban „Biharmegye története“ czímmel és ettől kezdve folyton buzgó munkása a történetírásnak, a melyre oly korán nyilatkozott hajlama. Önálló munkái közül nevezetesebbek az akadémiánál dícsérettel kitüntetett „Dósa György és forradalma“, a pályadíjazott „Kemény János“, továbbá „Mária, Magyarország királynéja“, „Tököli Imre“, „A nagyfalusi Arany család“ és legújabbán „A rad megye története“. Írt több történelmi és földrajzi tankönyvet, cikkeinek, értekezéseinek száma pedig százkara megy. A mellett költészettel is foglalkozott, éveken át kedvelt munkatársa volt az „Üstökös“-nek. Marquis Jean d'Or álnév alatt írt humoros verseivel, Schiller költeményeiből pedig mintegy 100-at magyarra fordított. Egyetemi tevékenységét különösen a történelmi, földrajzi társaságban és a középiskolai tanár-egyletben folytat, mint választmányi tag.

— Hol nyomtatják a „Gazetta Economulu“-t? Az „Aradi Közlöny“, valamint a többi helyi ujság is megírta tegnap, hogy a Voniga D. világsi lakos szerkesztésében megjelenő „Gazetta Economulu“ czimű társadalmi és mezőgazdasági hetilapocská megjelenését a kir. ügyesség rendeletére felfüggesztették, mert daczára, hogy biztosítékot nem tett le, szür alatt politizált s a románság körében hazafiatlan, magyarelles érzelmeket szított. E hírrel kapcsolatban úgy mi, valamint az „Alföld“ s a szélbali lap is megjegyezte, hogy a szennylapot az aradi gör.-k. e. l. püspöki nyomdában nyomtatják, a mely nyomda ezért laptársainktól nem valami hizelgő nyilatkozatokat kapott. Tegnap felkereste szerkesztőségünket a gör.-k. e. l. püspöki nyomda igazgatója és bemutatta életnagyságban a kérdésben forgó diszlapot, azon helyreigazítás megtételére kérvén fel bennünket, hogy a „Gazetta Economulu“ nem a püspöki nyomdából, hanem az „Alföld“ nyomdájából került napvilágra, így tehát a püspöki nyomdát egyáltalán nem illetik meg az e tekintetben ellene szórt vádak, mintha a magyarok ellen izgató, hazafiatlan sajtótermékek onnét kerülnének ki. Igenis, Voniga ur járt a püspöki nyomdában, csak hogy onnét elutasította, míg az „Alföld“ nyomdája kinyomatta egész mostanig a magyarok ellen szító szennylap minden számát. Saját szemünkkel olvastuk az ujságocskán e sőt: „S“ a tiparit la Leopold Réthy sífiul, Arad (Piata Andrassy, Nr. 8.) — A helyreigazítást részünkről készséggel megteszszük s kívánjuk a Réthy-nyomdának, hogy még sok olyan dicső kundschaftot szerezzen, mint a milyen Voniga D. ur.

— Vasuti altisztek előléptetése. A magyar államvasutak igazgatósága július havában 130 altiszteket léptetett elő. Az előléptett altisztek közül a legtöbb mozdonyvezető, felvigyázó és művezető. Előléptetésük e hó elejétől számítódik.

— Múlek Lajos jelöltsége. Több lap azt ujságolja, hogy a Sima Ferencz mandátumának megsemmisítése folytán üresedésbe jött tápéi orsz. képviselőválasztó-kerületben a függetlenségi párt Múlek Lajos dr aradi ügyvédet fogja felléptetni.

— Klapka-ereklyék Aradon. Az aradi szabadságharczi ereklyemuzeum tegnap nagyon értékes és rendkívüli érdekes relikviákkal gazdagodott. A muzeum lelkes védnöke Léva y Henrik főrendiházi tag számos Klapka-emléket küldött be a muzeumnak, köztük 30 korszoru-szalagot, melyek az elhunyt tábornok koporsójára le voltak téve. Az emlékek a következők:

Egy kard Klapkától. Két constabler-bot, 30 drb Klapka-korszoru-szalagok. (Az 1848—49-es honvéd egyetek országos gyűlése. Az 1848—49-iki Honvédek. A Magyar Országgyűlés Képviselőháza. A Honvédmeház tagjai. Az Országgyűlési függetlenségi és 48-as párt. Pest-, Pilis-, Solt-, Kis-Kun Vármegye. Komárom Vármegye közönsége. Szabadkai 1848—49-es Honvédek. Az Orsz. Szabadelvi-párt. A halhatatlan hőnek a szegediek. A hű testvérnek, a haza büszkeségének a Corvin Mátyás szabadkőmives páholy. A budapesti Svájci Egylet. Az Országos-Kaszinó tagjai. Az egyetemi-kör. Temesváriak köre Budapesten. Az V. ker. főreál VIII. osztálya. A „Budapest“ szerkesztőség. Czegléd város közönsége. Gyula város. A felejtetlen férjnek és atyának. Damjanics János övegye. Egy magyar honleány. Hahn József és Amanda gróf. Dessewffy Károlyi Pálma. R. S. Pálfi Ferencz családja és Závonyi Mihály. Türr István. Károlyi Pista. Joanovits György. Porus Virfuit Interger Vitae Scelerisque.) — Schweidel vezérőrnagy bucsuzó levele. Mészáros hadi rögtön ítélt bíróság kihirdetése. Czetz tábornok levele. Görgey napiparancsok 7 darab. Mészáros, rendelet nyomtatvány. Miniszteri tanács jegyzőkönyvi kivonata. Vetter altábornagy kiáltványa. Knézics tábornok levele. Zsigmondfalvi táborozásra vonatkozó okmányok. Két utlevél. Egy napiparancs hitelesített másolata. Szemere Bertalan kormánybiztos felhívása és rendelete.

— Állatorvosi ismétlő tanfolyam. A földművelésügyi miniszter rendeletéből tudvalevőleg ismétlő-tanfolyamot rendeztek okleveles állatorvosok részére. Az első tanfolyamra annyian jelentkeztek, hogy a miniszter újabb előadási ciklus rendezését határozta el, mely szeptember elsején kezdődik s tart 16-áig. Hogy a tanfolyamban a kedvezőtlen anyagi viszonyokban levő állatorvosok is résztvehessenek, a földművelésügyi miniszter az illetőket pénzbeli segélyben részesíti. A segély iránti folyamodásokat a jövő hó 5-éig kell az illető hatóságok utján a miniszteriumhoz benyújtani.

— Csendőri kiseret a postakocsikhoz. A nagyváradai postaigazgatóság ártirt Arad megye alispáni hivatalához, hogy állapítsa meg azon községi postahivatalokat, hol a postakocsi közlekedése csendőri örkiseret mellett történik, mert ezeket újra kívánja szervezni.

— A gáji gazdák kérelme tárgyában, melynek tudvalevőleg a közgyűlés helyt adott, Sarlot Domokos főkapitány a következő hirdetményt bocsátotta ki:

Arad szab. kir. város törvényhatóságának f. évi 11927.266—892. számú határozatával Arad város összes külvárosok lakosainak megengedtetett, hogy Arad város külhatárában termelt gabonájukat ötven-ötven keresztentként külvárosi telkeikre behordhassák és azt az épülettől legalább 10 méter távolságra készitendő szérükön elnyomathassák.

Ugy a behordott gabona, valamint a szalma és pelyva az épületektől legalább 10 méter távolságra helyezendő el. Erről az érdekeltek ez uton is értesítetnek.

— Kirándulás a Vaskapuhoz. A magyar mérnök-és építészegylet szeptember hó közepén az alduai munkálatok megtekintése végett kirándulást rendez. Az utazás módja a Duna vizállásától függ. Kis vizkor Orsováig vasuton

s onnan fölfelé hajókon, nagy viznél Báziaásig vasuton utazik a társaság. Az elszállásolás Herkulesfürdőn lesz. Az összes költségek 30—40 forintot tesznek ki. Jelentkezni augusztus végig lehet.

— A városi tűzörség alapszabályai. A városi tűzörség szervezése iránt alkotott alapszabályokat a miniszter jóváhagyta.

— A buttyini izr. fi- és leányiskolában — írja levelezőnk — e hó 18-án tartatott meg az évrő vizsga. Mint minden évben, ugy most is igen sokan jelentek meg a szülők és érdeklődők közül ugy délelőtt a fi, mint délután a leányiskola vizsgájára. Mindkét vizsga újból azon meggyőződést keltette a nagyszámú érdeklődőkben, hogy gyermekeik taníttatása jobb kezekbe nem lehet letéve, mint a jelenlegi derék tanítópárban. Poppér Ignác és nejének a tanítás terén eddig szerzett érdemei a mai vizsgával meghatványozódtak. A leányiskolában páratlan szorgalomról és ügyességről tanusító kézimunkákban gyönyörködött a közönség, a feleletek és szavallatok legnagyobb része kifogástalan volt. A vizsga végén Deutch Lázár rabbi szép beszédet intézett a tanítópárhoz, melyben méltatva érdemeiket, fáradhatlan buzgalmukért köszönetet mondott a szülők nevében, majd Ormi Mór dr járási orvos jutalomkönyveket osztott ki a szorgalmasabb tanulóknak.

— A könyvkötő-ipar érdekében. A kereskedelmi miniszter a könyvkötők munkafelosztásának érdekében felhívta a hatóságokat, hogy a könyvkötőmunkálatokat lehetőleg a nyári hónapokra adják ki, a mikor az iparosok alig vannak elfoglalva.

— Bábaképző intézet. A szegedi magyar kir. bábaképző intézetnél a legközelebbi, október hó 1-én kezdődő, magyar-német tanfolyamra 12 tanuló részére egyenkint 40 forintnyi állami ösztöndíj van rendszerezve. Felhívom mindazokat, kik azt elnyerni óhajtják, hogy a állás- és közoktatásügyi magy. kir. miniszteriumhoz intézett, keresztlevéllel, erkölcsi és szegénységi bizonyítvánnyal fölszerelt bélyegtelen folyamodványukat augusztus hó 31-ig hozzám nyújtják be. Szegeden, 1892. július hó 17. Mann Jakab, dr. igazgató tanár.

— Borzasztó halál. Lugasról írják: Szomorú végű mult ki a héten egy szegény asszony. Neve: Barcs Leni, egy ácsnak felesége s öt kis gyermek anyja. Hat héttel ezelőtt megharapta egy veszett kutya s minthogy ez ellen nem tettek semmit sem, mult pénteken a veszettség tünetei mutatkoztak rajta. Másnap tényleg ki is tört a borzasztó betegség s két nap mulva a szerencsétlen asszony rettenetes kínok közt meghalt. Ez az eset városzerte nagy izgatottságot keltett s a temetés nagyszámú közönség részvételével ment végbe. A szerencsétlennek anyja, férje és gyermekei (köztük egy öt hónapos csecsemő) Budapestre utaztak Högyes klinikájába.

— Kortes fizess! Móríc ur ez év január havában azt álmodta, hogy ő az x-i járásban a nemzeti párti jelölt főkortese volt. A dolgot nem vette tréfára, mert kiálmodla betűről-betűre a „nemzeti pártot“. Felütötte az álmoskönyvet, szóról-szóra ez állt benne: „nemzeti párti jelölt mellett korteskedni reménység, főkortese lenni: hasznos cselekedet“. . . . Meg is cselekedte. . . . Felhívta a választó polgárokat „tömörülésre“. Tiltakozni hall a „kormánypárti“ jelölése ellen is, mert az még nagyon fiatal ember. Egyik távirat a másikat váltotta fel, melyekben a központot ostromolta „a végrehajtó bizottság nevében“ egy „alkalmas“ jelöltért, lévén a győzelem minden kétséget kizáró. És megjött ő, a nemzeti pártnak immár martyra és . . . minden kétséget kizárólag bukott. Nem tartozik ide, hogy miért bukott, hanem az álom . . . az álom . . .

— Nagyságos ur — szölt Móríc ur — két-három ezer forinttal meg megmenthetnénk a zászlót, noha az egészben egy óra választ el bennünket a választás eredményétől.

— Tessék 2500 frt „utólagos elszámolásra“, Móríc ur, a főkortese, uom készült el máig se az alkotmányos kiadások számlájával és most — a többről nem is szólva — kétezeröttszáz forint erejéig folyik a pör Móríc ur és a boldog emlékü jelölt között . . . „Nemzeti párti jelölt mellett korteskedni reménység, főkortese lenni hasznos cselekedet“ . . .

— Tolvaj cigánykaraván. Hoffmann Mihály új-panáti gazdától egy átvonuló cigánykaraván 75 frtot lopott s aztán eltűnt a

határból. A csendőrség nyomában van a tolvajoknak.

— **Árverés a vasutnál.** A m. kir. államvasutak aradi teherkiadási raktárában e hó 25-én reggel 9 órakor árverés lesz. A kiválatlan árúknak fognak eladatni nyilvános árverés útján, mire felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

— **Pályázatok.** Több II. oszt. posta és távirószolgai áll. a nagyszabasi posta és táviróigazgatóság kerületében aug. 24-ig. — Gyakornoki áll. a segesvári adóhivatalnál 2 h. a. — Pénzügyőri szemlési áll. a löcsei pénzügyigazgatóságnál 4 h. a. — Postamesteri áll. Petrováczon 3 h. a. — Aljegyzői áll. a bonyhádi járásbírósnál 2 h. a. — Hét joggyakornoki áll. a szegedi ítélőtábla kerületében 2 h. a. — II. oszt. főerdézi áll. a kolozsvári erdőigazgatóságnál aug. 31-ig.

SPORT.

— **Versenyek Palicson.** A szabadkai tornaegyesület és Achilles-Sport-Egyesület e hónap 24-én Palicson nagyszabású versenyeket tart, melyeken az országnak több tornaegyesülete és atletikai klubja is részt vesz.

— **Postagalamb-verseny.** Az orsz. baromfi-tenyésztő-egyesület galambtenyésztési osztálya Saárossy Kapeller Ferencz miniszteri oszt. tanácsos elnöklele alatt ülést tartott, melyen elhatározták, hogy fölkéri az anya-egyesületet egy központi postagalambállomás berendezésére. Az ülés azután egyhangulag elfogadta Parthay Géza igazgató ama javaslatát, hogy ebből az állomásból még az ősszel versenyt rendezzenek s hogy e versenyekre való díjak kitűzése czéljából a közös hadügyminisztert kérik föl.

Színház.

— **Jászai Mari a délvidéken.** A nemzeti színház kitűnő tragikája a miskolczi színtársulattal vidéki körútjában Nagy-Kikindán, Verseczen és Lugoson szándékozik két-két előadást tartani. Verseczen folyó hó 22-én Angelot és 23-án Elektrát. Lugoson 24-én Angelot és 25-én Elektrát fogja játszani a nagy művésznő.

— **Titkos drámaikról figyelmébe.** A nemzeti színház igazgatósága az oda benyújtott: Apró hirdetések, Ezerember, Harcz a szép asszonyért, A kishirletés, A mama taktikája, Nagybácsi végakarata, Öszinteség, Offida Mária. Poste restante, Szakasztott olyan, Szeszélyes nők, Iza, Az ostrom, Czobor Tamás, Sági Eszter, Két levél, Leányocsi, A mostoha, A szív próbája, A szobaur és A legyező című színműveket nem fogadta el előadásra.

Törvényszék.

— **Rácz-Justh sajtópör.** Justh Sándor, nagyváradai kereskedő, városi törvényhatósági bizottsági tag által Rácz Mihály, városi főjegyző, a „Szabadság” szerkesztője ellen indított sajtópörben a debreczeni esküdtszék által hozott verdikt feloldása után delegált a r. d. sajtóbírószak o k t ó b e r b e n fogja az ügyet tárgyalni. Justh Sándort Barabás Béla dr. ügyvéd, gyomai orosz képviselő fogják képviselni.

— **Lövés bosszúból.** Domár Ferencz glogováci gazda szolgálatában állottak Illés Vaszil és Tanczos Gyorgye. Egy alkalommal Illés Vaszil pénztelen állapotban megszomjazván, a gazda pincéjéből csezt el néhány üveg bort. Domár talán soha sem tudta volna meg a dolgot, ha az irigy kollega nem válik árulkodóvá. Tanczos Gyorgye elmondta a lopást a gazdának, aki erre elcsapta szolgálatából Vasziliet. Ez aztán bosszut esküdtött árulkodója ellen s egy este betoppant az istállóba, revolverrel rálőtt Tanczos Gyorgyéra, kinek fülkagylóját szakította keresztül a golyó. Ezért a lövésért ítélte tegnap 2 évi börtönre Illés Vasziliet az aradi kir. törvényszék.

— **Kvittelés tüzes vassal.** Az aradi kir. törvényszék tegnap tartott végtárgyalást Biró Ferencz kovácslegény bűnyében, ki ezelőtt néhány hóval az aradi gyártelepen tüzes vasat merített Amsterdám Mark testébe. Az utóbbi 2 frt 50 krnyi tartozást akart behajtani Biró Ferenczen, kit ez a „tolakodás” annyira méregbe hozott, hogy felkapva a keze ügyében lévő megtüzesített hegyes vasat, azt Amsterdám Mark hóna alá szurta. A sé-

rülés oly súlyos volt, hogy a megszurtt hitelező harmadnapra belehalt. Az aradi kir. törvényszék ez ügyben 9 tanút hallgatott ki s vádlottat, ki öszinte megbánással töredelmes vallomást tett, halált okozó súlyos testi sértés büntetéseért 3 évi börtönre ítélte.

— **Igazságszerzés petrenczés ruddal.** Bosnyák Mitru úgy szerzett magának igazságot czimboráján, Domán Venczelen, hogy petrenczés ruddal ketté törte a karját. Az ügy az aradi kir. törvényszék elé került, hol tegnap tartották meg a végtárgyalást. A sérült időközben meghalt, a vádlott pedig tagadta bűnét s azt Filemon nevű testvérbátyjára akarta hárítani. Ez szintén tagadott s így bizonyíték hiányában Bosnyák Mitrut a törvényszék fölmentette.

— **Elítelt rágalmazó.** Szegedről írják: Erdes rágalmazási pert tárgyalnak városunkban. Goldberger Béla szegedi terményügynök ugyanis azt a hirt terjesztette városzerte, hogy ő és egy szegedi ügyvéd felpofozták Maximov közös hadseregbeli kapitányt. Maximov kapitány, hogy a reá nézve meggyalázó pletykának utját vágja, fenytő feljelentést tett a járásbírósnál Goldberger ellen rágalmazás miatt. A tárgyaláson azután csakugyan kisült, hogy Goldberger pusztá valótalanságot terjesztett s hősködése nem egyéb üres szószátyárkodásnál, miért is Hevesi bíró elítélte a pletykázó terményügynököt egy havi fogságra és 100 frt pénzbírságra. Megjegyzendő, hogy Maximov kapitányt katonai hatósága utasította arra, mikép fenytő uton szerezzen magának elégtételt a Goldberger által rajta elkövetett sérelemért.

CSARNOK

Bűnös volt.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti novellája. —

[1] Irta: I. G. Gily Ede.

I.

Szakadt a zápor, mintha öntenék. Az alföld istenáldott földje gyalázatos sárrá lágyult, ilyenkor a jóra való magyar paraszt még csak a kutyáját sem kergeti szabadba a föld alól.

Az országuton tengelyig ér a sár, hanem azért mégis elég gyorsan halad előre s közeledik kastélya távolból világló ablaksorához Merényi Akos födetlen könnyű kocsjára.

Fájó érzelmeket ural lelke, amint szemébe tűnik a tornyos kastély, mely az ő édene volt még nem rég s ma már csak boldogtalan szerelmének emlékei osztlják meg benne vele a magányt. Nincs nyugalma, nincs maradása otthon. Bántón hat reá a környezet, amerre néz, minden darab butor, minden legkisebb tárgy róla beszél, reá emlékeztet, aki édent alkotott előbb neki s aztán énekezéssel tépte szét szívét, boldogságát, s akit amugy sem tudna feledni.

Amint folyton-folyvást közeledett a czélhoz kocsjára balsejtelem támadt benne, érezte, hogy ma még valami rendkívüli dolog fog történni.

Begördült a kocsi a kastély udvarára. Akos leugrott s ledobva magáról teljesen átázott köpenyét, felhaladt a lépcsőn. Alig lépett azonban szobájába, midőn az inas jelenté, hogy kora délután egy sűrűn lefátyolozott hölgy érkezett bérkocsin a közeli városból s minthogy rokona Merényinek, parancsolólag követelte, hogy nyissanak neki egy szobát; be fogja várni az urat.

— Lássátok el mindennel, amire szüksége van, de nem akarok ma embert látni! Érted?

— Igen nagyságos ur — mondá alázatos hajlongások közben Péter — s elhagyva a szobát, gondolkozva állt meg a folyosón s mondá: — Mégis csak furcsa. A gazdám, mióta nincs itthon a nagysága, nagyon különös ember lett. Reggel elmegy, ha vasvilla hull is, senki sem tudja hová; este meg mikor hazatér soha sem akar embert látni. Valami nagyon bánthatja a lelkét, mert nem ilyen dörmögő s mindig mergó ember volt ezelőtt. Csak tudnám, hogy hová járnak minden reggel. De Pista, a kocsi, még a Juliskájának sem mondja meg, no nekem meg éppen nem. Annyit azonban látok, hogy a nagyságos ur nem valami jóban töri a fejét. Bemegyek biz én ahhoz a kisasszonyhoz s megmondom neki, hogy itthon van.

Be is kopogtatott hozzá azzal, hogy majd a nyakára küldi ő a gazdának és megmutatja, hogy csak azért sem fog neki békét hagyni, mert ma reggel is lehordta.

— Itthon van a nagyságos ur, de nem szabad hozzá bemenni, mert nagyon szomorú és nem akar ma látni senkit.

— Vigye be neki ezt a névjegyet s mondja, hogy okvetlenül kell vele beszélnem még ma.

— Bevihetem, de azért úgy sem beszél vele a kisasszony, mert amit ő egyszer megmond, annak úgy kell lenni.

— Ne fecsegen össze-vissza, tegye amit parancsoltam, — mendá olyan hangon a hölgy, mely nem tűr ellenvetést.

— Megyek már no! Csak azért nem kell mindjárt lehordani az embert.

— Pusztuljon léha; — mondá ingerülten a vendég s nagyobb nyomaték kedvéért olyat dobantott lábával, hogy Péter minden megjegyzés nélkül nyomban kívül perdült az ajtón.

— Az ördög látott ilyen vendéget, — mormolá meg-megállva a folyosón — aki ilyen nagyon otthon érezze magát. Csak el tudnám olvasni ezt a kártyát, de nem lehet, mert borítékban van. Ha rokona nem volna a nagyságos urnak, azt gondolnám, hogy valami régi szeretője, de így bizonyosan csak kolduló atyafisága a gazdámuk. Bolond dolgok vannak most a kastélyban, az már bizonyos.

Akos egészen összerendezte, midőn tárult az ajtó s izgatottan rivallt a szolgára:

— Mit akarsz? nem mondtam, hogy ne alkalmatlankodj?

— A kisasszony küldi ezt a levelet, mert neki ma beszélni keli a nagyságos urral.

Akos izgatottan tépte fel a czimzetlen borítékot s elhalványult amint a névjegyre pillantva olvasá: „Merényiné Tárnay Eliz”. Egy pillanatra habozni látszott, de azután határozott hangon adta ki a parancsot:

— Fogass be másik lovakat a kocszi elé, s mondd meg ő nagyságának, hogy fogatom rendelkezésére áll, vitesse magát oda, ahova neki tetszik, én nem akarok vele beszélni.

— Igen! Gondoltam, hogy...

— Ne gondoldj semmit! Takarodj!

(Folytatása következik.)

Táviratok.

A főrendiház ülése.

Budapest, július 19. (Saját tud. táv.) A főrendiház mai ülésén élénk vitát provokált Zichy Nepomuk János gróf mentelmi ügye. A bizottság nem akarja a mentelmi ügyet felfüggeszteni.

Gyula Pál azt a ferde sokást, amely a főrendeknél kezd lábra kapni, hogy a mentelmi jogot kezdik föl nem függeszteni, elítéli és Zichy mentelmi jogának felfüggesztését sürgeti.

Keglevich István gróf hasonlóképp nyilatkozik.

Szapáry István gróf nem óhajtja felfüggeszteni a mentelmi jogot.

A főrendek a mentelmi jogot felfüggesztették.

A főrendek ezután elfogadták a napirend hátralevő részeit:

A közjogi és törvénykezési bizottság jelentését az ország erdélyi részeiben, továbbá a volt Kraszna, Közép-Szolnok, Zarándmegyék és a volt Kővárvidék területén a birtokrendezési, arányosítási és tagosítási ügyekben követendő eljárásról szóló 1880. évi XLV. t.-cz. némely határozatainak módosításáról szóló törvényjavaslatról.

A közjogi és törvénykezési bizottság jelentését: a Katrona nevű havaskak Hunyadmegyéből Szebenmegye területébe és Székelykeve község 6.484 holdnyi külterületének Torontálmegyéből Temesmegye területébe átköltése tárgyában hozott 938. számú képviselőházi határozatról.

A közjogi, pénzügyi és közgazdasági bizottság jelentését: a szentes-hódmezővásárhelyi helyi érdekű vasut engedélyezéséről szóló törvényjavaslatról.

A közjogi-, pénzügyi- és közgazdasági bizottság jelentését: a bártfa-eperjesi helyi érdekű vasut engedélyezése tárgyában a kereskedelmi magy. kir. miniszter által beadott jelentésére hozott 997. számú képviselőházi határozatról.

A közjogi-, pénzügyi- és közgazdasági-bizottság jelentését: az állami italmérési jövedékre vonatkozó 1888: XXXV. és 1890 évi XXXVI. törvények módosításáról szóló törvényjavaslatról.

A közjogi-, pénzügyi- és közgazdasági-bizottság jelentését:

„a koronaérték megállapításáról“;

„az aranyforintra szóló kötelezettségeknek koronaértékbeli aranyérmekben való teljesítéséről“;

„az osztrák-magyar bank alapszabályai 87-ik cikkének kiegészítéséről“;

„néhány államadósság beváltásáról és a koronaérték behozatalára szükséges arany beszerzéséről“;

„a magyar korona országainak kormánya és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok kormánya között az érme és pénzügyre vonatkozólag kötendő szerződésről“ szóló törvényjavaslatról és

„az osztrák veretű egy- és kéttallérosok“ ügyében hozott képviselőházi határozatról.

Budapest, július 19. (Saját tud. táv.) A képviselőház ülésének további folyamáról tudósítók a következőket sürgönyzi:

A valutáról D e s s e w f f y, A t z é l felszólalására W e k e r l e kijelentette, hogy az osztrákok valószínűleg csak a kvóta miatt fognak elégedetlenkedni, változást a javaslatok azonban abban sem fognak szenvedni. Ha az osztrákok a kvótát megváltoztatnák, Wekerle abba nem menne bele.

S z a p á r y holnap nyilatkozik az ülészak megszakitására nézve.

Az új családi jog.

Budapest, jul. 19. (Saj. tud. táv.) Több lapban azt a hirt olvassuk, hogy az igazságügyminiszter, félretévén a c s a l á d i j o g r a eddig készült tervezetet, megváltoztatott más alapokon újabb tervezet készítésére adott megbízást. A családi jog kész tervezetere vonatkozó szaktanácskozások már megkezdődtek és az ősz folyamán folytatódnak. Hivatalos helyről értesítenek: nem áll, hogy annak bármely irányban való új átdolgozása elrendeltetett volna és az abban lefektetett elvek iránt változás volna tervbe véve. Ennélfogva mindezen híresztelések, amelyek erről egy, vagy más irányban a lapokba kerültek, minden tényleges alapot nélkülöznek.

Berzeviczy államtitkár Balaton-Füreden.

Budapest, július 19. (Saj. tud. táv.) A napilapok egy része ma azzal a hírrel foglalkozik, hogy B e r z e v i c z y A l b e r t államtitkár múlt vasárnap hivatalos megbízásban Balaton-Füreden járt s V a s z a r y v a l az elkeresztelési kérdésben hosszabban értekezett. Most hivatalosan megczáfolják, hogy Berzeviczy semmi különös megbízással nem járt Balaton-Füreden, csak egyszerűen rokonai látogatása miatt. Mivel pedig ugyanazon szállóban volt, amelyben a hercegprimás tartózkodik, egészen természetes, hogy a hercegprimásnál tisztelet. Egyházpolitikai kérdéssről azonban szó sem volt a beszélgetés alatt.

Az olasz királyi pár Genuában.

Róma, július 19. (Saját tud. táv.) Genua szeptember előtt aligha fogja hivatalos formában üdvözölni a királyi párt. Valószínű, de még nem egészen bizonyos, hogy az üdvözlésnél a francia hajóraj is jelen lesz.

Páris, jul. 19. (Saj. tud. távirata.) A kormány hajórajt küld Genuába az olasz királynak a Kolumbus-ünnep alkalmából való üdvözlésére.

Visszaérkezett kivándorlók.

Bréma, július 19. (Saj. tud. táv.) A »Baltimore« nevű postagőzösön százharminczet orosz zsidó gyarmatos érkezett ide Argentínából Mauricia gyarmatról, mindnyájan a legnyomorultabb állapotban. Azt beszélnek a szerencsétlenek, hogy keserves az ottani gyarmatosok sorsa: úgy bántanak velük, mintha rabszolgák volnának, katonákkal ügyeltetnek rájuk, verést is kapnak. Most Hirsch báró rendeletéből hozták vissza őket Európába.

Közgazdaság.

Az aratás.

— Saját tudósítókinktól. —

Csanád-Palotáról írják lapunknak, hogy az aratás befejeztetett, a cséplési munkálatok napirenden vannak; a buzatermés nagyon különböző, átlagban fizet egy kereszt 30 kilogrammot, és így az őszi termés 3-3-5-ömétermáza között ingadozik. A buza tulnyomó részben csak 74-77 kilogrammos, helyenkint nagyon megszorult, színe sem szép, a mag vékony. Az árpa valamivel többet adott, mint a buza, de ennél is ugyaz a baj, mi a búzánál: megszorult. A zab jól fizet. Az aratási munkabér 2400 négyszög ölenkint 8-9 frt.

Doboz (Békésm.) július 17. Az őszi buza, rozs és árpa aratása nagybárra már véget ért, sőt néhol a tavaszi árpával is készen vannak a most a cséplés folyik javában. A buzatermés változó eredményeket ad, néhol 6-7 métermázsát nyerne kat. holdankint, de vannak helyek, hol a hozam nem emelkedik többre 3-4 métermázsánál. A minőség rossz, a szemek megszorultak. A tavaszi árpa és zab sem kielégítő, miután ez is vékony szemű.

Melencze (Torontálmegye). Az utóbbi napok alatt az őszi vetések gyorsan megérttek s az árpa már le is arattatott, úgy mennyiség, mint minőség tekintetében jó eredménnyel. A buza aratása most folyik teljes erővel: a termés ebből szalmára nézve — főként a dölt vetéseknél — igen jó, mert holdanként 26-30 sőt helyenkint 18-20 keresztet adnak. Hogy a szemtermés minő lesz, még most határozottan meg nem ítéhető, miután a rozsda a buza érése előtt néhol nagy mértékben elterjedt, különösen a dölt vetésekben. A tengeri még eddig jól fejlődött, most csövesedik.

Légtüneti észleletek Aradon.

Hó és nap	L é g n y o m á s milliméterekben		H ő m é r s é k l e t. C°	
	legmagasb	legalantabb	legmagasb	legalantabb
Július 9	764.1	762.1	33.2	19.0
„ 10	61.5	58.9	31.5	18.4
„ 11	57.7	54.6	31.7	15.7
„ 12	55.3	54.3	27.8	16.3
„ 13	55.3	53.1	30.8	16.4
„ 14	54.7	53.5	27.0	18.0
„ 15	58.3	56.6	23.2	16.0

Hó és nap	S z é l		Felhőzet Általában	Észrevétel
	iránya	erőssége		
Július 9	N.	4	derült	—
„ 10	N.	8	felhős	d. u. viharos szél
„ 11	EN.	5	félborult	holdudvar
„ 12	N.	3	félborult	d. e. cseppegés
„ 13	DK.	9	félborult	34. se. vihar, zivatar
„ 14	DK.	5	félborult	7.7 d. a. és e. zivatar
„ 15	N.	4	borult	9.0 d. u. égiháboru

Pozsgay Lajos dr.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén

Budapest, 1892. július 19.

Ézüst	—
Cs. és kir. arany	5.87
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.50
Német birodalmi márka	58.80
London	119.70
20 márkás arany	11.73

Idegenek névsora Aradon.

Július 19-án:

Fehér Kereszt szálloda: Korbuly Károly magánzó, M.-Bánhegyes, Györgyovits Demeter magánzó, Lugos. Dr. Darabanth János ügyvéd, Vinga. Billich Gyula kereskedő, Szeged. Klínger Ignác utazó, Bécs. Gasztkó Nándor gyáros, Budapest. Bolla Mihály főmérnök, Budapest. Göbl Mátya utazó, Bécs. Szantter Henrik utazó, Bécs. Langer Sándor utazó, Bécs. Gellesz Ignác utazó, Budapest. Dr. Wittmann József orvos, Budapest. Grünfeld Adolf utazó, Bécs. Water Jozefin utazó, Neogost.

Nádor szálloda: Franek Eszter magánzó, Brád. Szávits Aurél kereskedő, Lippa. Binenstock Jakabné kereskedőné, Butyin. Thaly Lajos állami tisztviselő, Lippa. Fehér Aladár ügyvédi írnok, Kolozsvárt. Papp Tódor ügyvéd, Halmagy. Kalay Andor hivatalnok, Berzova.

Arany Kulcs szálloda: Német Anna pénztárosnő, N.-Várad. Nyámte Vasziliu jegyzősegéd, Vinga. Mayac Gusztáv kereskedő, Lippa. Veisz Manó földbirtokos, Csermő. Magyar Korona szálloda: Kohn Imre utazó, Budapest. Ifj. Lohser Károly kereskedő, Arad.

Czilronyi szálloda: Velbavszky Gyula m. kir. erdőszámvizsgáló, Tokaj. Vuja Eutim tanító, Lippa.

Felolós szerkesztő: Vásárhelyi Béla.

Nyiltér.*

Az aradi polgári takarékpénztár

(Minorita-palota, földszint)

kölcsönöket nyújt ház és földbirtokra

bekebelezés mellett, 18 évi törlesztésre, 100 frt tartozás után évi 9% frt tőke és kamat együttes fizetése mellett; 38 évi törlesztésre 100 frt tartozás után évi 7 frt tőke és kamat együttes fizetése mellett, vagy 6% kamatra a tőkének tetszés szerinti időben való törlesztése mellett. Fennálló kölcsönöket kedvező feltételek mellett convertál.

A kölcsönügyletek gyors és előzékeny lebonyolítása biztosított.

501 6—*

Az igazgatóság.

Aradmegyei takarékpénztár.

Van szerencsénk tudomására hozni, hogy

ékszer-zálogüzletünket

május hó 1-én az aradi első takarékpénztárnak adtuk át. Ennélfogva felkérjük az érdekelt feleket, hogy zálogkölcsönöknek rendezése céljából ezentúl az „aradi első takarékpénztárhoz“ fordulni sziveskedjenek, hol mindazon előnyökben részesülni fognak, melyeket nálunk élveztek. Arad, 1892. április 24.

Az aradmegyei takarékpénztár igazgatósága.

Aradi első takarékpénztár.

Van szerencsénk értesíteni t. ügyfeleinket és a nagyérdemű közönséget, hogy az „aradmegyei takarékpénztár“

ékszer-zálogüzletét

május 1-én átvettük. Kérjük az „aradmegyei takarékpénztár“ t. ügyfeleit zálogkölcsönöknek rendezése céljából ezentúl bizalommal hozzánk fordulni, biztosítván számukra minden tekintetben a legmóltányosabb eljárást és mindazon előnyöket, melyekben t. elődünk által részesítettettek.

Arad, 1892. április 24.

Az aradi első takarékpénztár igazgatósága.

233 11—*

* E rovat alatt közlömökért nem vállal felelősséget a szerk.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város törvényhatóságának évi 11927/266-892. számú határozatával Arad város összes külvárosok lakosságának megengedett, hogy Arad város külhatárában termett gabonájukat ötven-ötven keresztenként külvárosi telkeikre behordhassák és azt az épülettől legalább 10 méter távolságra készítenő szérükön elnyomtathassák.

Ugy a behordott gabona, valamint a szalma és pelyva az épületektől legalább 10 méter távolságra helyezendő el. — Erről az érdekeltek ez uton is értesítetnek.

Aradon, 1892. július 15-én.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönségénél a 800 ft évi fizetés, szabad lakás és évenként 80 ft egyenruha átalány élvezetével kapcsolatos városi tűzvédelmi parancsnoki állás választás útján betöltendő lévén, azokat akik ezen állást elnyerni óhajtják felhívom, hogy pályázati kérvényüket a f. é. augusztus hó 9-ig hozzám benyújtsák.

Pályázati feltételek:
Egy évi próba szolgálat; az 1883. évi I. t.-cz 19-ik §-ában előirt minősítés és annak igazolása, hogy a pályázó a tűzoltói szakmában gyakorlati képzettséggel bír.

Arad, 1892. július 16.

Salacz,

kir. tanácsos, polgármester.

28902 | III. sz.

Hirdetmény.

481 8-9

Vasár- és ünnepnapokon Budapest és Czegléd között közlekedő személyvonatok.

A nyári évad alatt Budapest és Czegléd között, valamint a megfordított irányban minden vasár- és ünnepnapon f. é. június hó 1-től fogva a 716. és 715. sz. vonat forgalomba helyeztetett.

A 716. sz. vonat indul Budapest ny. p. udvarról délelőtt 10 óra 5 percz, érkezik Czeglédre 12 óra 30 perczkor; a 715. sz. vonat indul Czeglédre este 7 óra 45 perczkor, érkezik Budapest ny. p. udvarra éjjel 10 óra 15 perczkor.

E vonatokkal a rendes személyvonatok számára érvényes menetjegy váltása mellett II-od és III-od osztályu utasokat szállítanak.

Budapest, 1892. június hó.

A budapest-dunabalti üzemeltetőség.

VASUTI VONATOK MENETRENDEJE.

Érvényes 1892. évi július hó 10-től.

Aradról Budapestre.

Állomások	Személyvonat	Gyorsvon.	Személyvonat	Személyvonat	Személyszállítótehervonat
Arad indul	11.18 délelőtt	8.20 d. e.	9.05 este	5.30 reggel	5.45 délután
Kurtics "	11.45 "	8.36 "	9.36 "	5.57 "	6.40 "
Csaba "	1.15 délután	9.20 "	11.05 éjjel	6.57 "	8.19 este 6.
Szolnok "	4.15 "	11.22 "	2.21 "	— "	— "
Budapest érk.	7.20 "	1.20 d. u.	5.50 reg.	— "	— "
Bécs d. v. t. "	6.20 reggel	7.20 este	3.00 d. u.	— "	— "

Budapestről Aradra.

Állomások	Személyvonat	Gyorsvon.	Személyvonat	Személyvonat	Személyszállítótehervonat
Bécs d. v. t. indul	10.00 este	8.05 d. e.	2.15 d. u.	— "	— "
Budapest "	8.10 reg.	1.55 d. u.	9.30 este	— "	— "
Szolnok "	11.14 d. e.	4.02 "	1.05 éjjel	— "	— "
Csaba "	2.18 d. u.	5.57 "	3.53 reg.	4.30 regg.	7.10 este
Kurtics "	3.18 "	6.39 este	4.58 "	6.01 "	8.17 "
Arad érk.	3.45 "	6.57 "	5.24 "	6.35 "	8.45 "

Aradról Gyulafehérvárra és vissza.

Állomás	Szem. vonat	Szem. vonat	Vegy. vonat	Szem. vonat	Állomás	Szem. vonat	Szem. vonat	Szem. vonat	Szem. vonat
Arad ind.	4.30 du	5.16 r.	7.05 e.	2.34 du	Budapest ind.	8.50 r.	4.40 du	— "	— "
Győrök "	5.03 "	6.19 "	7.08 "	3.34 "	Predekl "	5.16 du	9.12 e.	— "	— "
Paulis "	5.14 "	6.30 "	8.27 "	3.58 "	Brassó "	7.33 e.	4.20 r.	— "	— "
Radna "	5.55 "	6.58 "	8.54 "	3.50 "	Kolozsv. "	8.46 r.	5.30 "	— "	— "
Soborsin "	6.55 e.	8.27 d. e.	— "	— "	Tóvis "	3.04 "	1.39 du	— "	— "
M.-Illye "	8.08 "	9.15 "	— "	— "	Gyfehérv. "	3.40 "	2.19 "	— "	— "
Déva "	8.53 "	9.54 "	— "	— "	Piski "	5.40 "	4.14 "	— "	— "
Piski "	10.00 éj.	10.19 "	— "	— "	Déva "	5.56 "	4.30 "	— "	— "
Gyfehv. ér.	11.22 "	11.58 "	— "	— "	M.-Illye "	6.48 "	5.14 "	— "	— "
Tóvis "	11.58 "	12.58 du	— "	— "	Soborsin "	8.03 "	6.24 e.	— "	— "
Kolozsv. "	4.48 "	5.16 "	— "	— "	Radna "	9.44 de	7.40 "	8 r.	5.25 r.
Brassó "	8.00 r.	10.05 e.	— "	— "	Paulis "	9.58 "	7.57 "	9 "	5.50 "
Predekl "	1.11 "	6.29 r.	— "	— "	Győrök "	10.11 "	8.08 "	9 "	6.30 "
Budapest "	9.15 "	12.10 du	— "	— "	Arad érk.	10.16 "	8.40 éj.	10 "	7.20 "

Borosjenőről-Csermőre és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Arad indul	6.20 reg.	4.40 d. u.	Csermő indul	4.40 reg.	2.40 d. u.
Borosjenő "	9.20 d. e.	7.25 este	Borosjenő érk.	5.30 "	3.40 "
Csermő érk.	10.10 "	8.20 "	Arad "	8. — "	6.45 este

Uj-Szt.-Annáról-Kétegyházára és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Uj-Szt-Anna indul	8. — d. e.	6.10 este	Budapest m. v. indul	9.50 este	8.10 reg.
Simánd "	8.31 "	6.39 "	Kétegyháza "	4.40 reg.	3.05 d. u.
Kisjenő-Erdőhegy "	9.06 "	7.12 "	Elex "	4.56 "	3.24 "
Székudvar "	9.22 "	7.26 "	Ottlaka "	5.07 "	3.38 "
Sikló "	9.37 "	7.39 "	Sikló "	5.20 "	3.49 "
Ottlaka "	9.51 "	7.51 "	Székudvar "	5.35 "	4.04 "
Elek "	10.07 "	8.07 "	Kisjenő-Erdőhegy "	6.02 "	4.23 "
Kétegyháza érk.	10.20 "	8.22 "	Simánd "	6.28 "	4.52 "
Budapest m. & v. "	7.25 este	5.50 reg.	Uj-Szt-Anna érk.	6.55 "	5.15 "

Aradról Temesvárra és vissza.

Állomások	Személyvonat	Vegy. vonat	Vegy. vonat	Állomások	Személyvonat	Vegy. vonat	Vegy. vonat
Arad indul	5.08 e.	6.15 reg.	11.30 d. e.	Temesvár in.	8.00 r.	1.11 d. u.	8.15 reg.
Uj-Arad "	6.09 "	6.43 "	11.54 "	Orczfalva "	8.45 "	2.16 "	9.21 "
Németség "	6.27 "	7.05 "	12.19 d. u.	Vinga "	9.02 "	2.46 "	9.46 d. e.
Vinga "	6.46 "	7.32 "	12.47 "	Németség "	9.17 "	3.03 "	10.07 "
Orczfalva "	6.58 "	7.48 "	1.04 "	Uj-Arad "	9.34 "	3.36 "	10.39 "
Temesvár ér.	8. — "	8.42 "	2.04 "	Arad érk.	9.44 "	3.50 "	10.55 "

Aradról Nagyváradra és vissza.

Állomások	Személyvonat	Állomások	Személyvonat		
Arad indul	5.30 reg.	11.18 d. o.	Nagyvárad indul	10.08 d. e.	4.20 d. u.
Kurtics "	5.57 "	11.45 "	Ósi "	10.19 "	4.31 "
Békés-Csaba "	7.22 "	2.25 d. u.	Less "	10.38 "	4.50 "
Gyula "	7.44 "	2.56 "	Cséffa "	10.54 "	5.06 "
Sarkad "	8.04 "	3.19 "	Szalonta "	11.19 "	5.31 "
Szalonta "	8.40 "	4.03 "	Sarkad "	11.53 "	6.02 "
Cséffa "	8.59 "	4.28 "	Gyula "	12.18 d. u.	6.23 "
Less "	9.17 "	4.50 "	Békés-Csaba "	2.13 "	7.10 este
Ósi "	9.35 "	5.09 "	Kurtics "	3.18 "	8.17 "
Nagyvárad érk.	9.46 "	5.20 "	Arad érk.	3.45 "	8.45 "

Aradról-Szegedre és vissza.

Állomások	Szem. v.	Vegy. v.	Teherv. v. sz. sz.	Állomások	Teherv. v. sz. sz.	Vegy. v.	Személyvonat
Arad ind.	5.01 reg.	4.30 d. u.	6.10 re	Bécs á. v. t. ind.	9.00 est.	9.15 d. e.	11.00 éj.
Szt.-Tamás "	5.24 "	4.6 "	6.37 "	Budapest ávt.	2.35 "	6.30 este	8.25 reg.
Pécska "	5.41 "	4.45 "	7.03 "	Szabadka "	2.35 "	— "	9.51 d. e.
Battonya "	6.10 "	5.15 "	7.38 "	Szeged "	6.10 "	3.07 reg.	2.42 d. u.
Tompa "	6.20 "	5.26 "	7.53 "	Szőreg "	6.25 "	3.26 "	3.00 "
Pereg "	6.29 "	5.36 "	8.05 "	Deszk "	6.39 "	3.40 "	3.12 "
M.-hegyes "	6.43 "	5.50 "	8.23 r.	K.-Zombor "	7.12 "	4.10 "	3.40 "
Cs.-Palota "	7.15 "	6.21 "	9.08 "	Makó "	7.28 "	4.28 "	3.55 "
Nagylak "	7.32 "	6.42 este	9.30 "	Apátfalva "	8.16 "	5.16 "	4.25 "
Apátfalva "	7.54 "	7.04 "	9.57 "	Nagylak "	8.44 "	5.40 "	4.51 "
Makó "	8.15 "	7.40 "	10.20 "	Cs.-Palota "	9.03 "	5.58 "	5.10 "
K.-Zombor "	8.38 "	8.02 "	11.00 "	M.-hegyes "	9.26 "	6.20 "	5.34 "
Deszk "	9.02 "	8.30 "	11.27 "	Pereg "	— "	6.59 "	6.08 "
Szőreg "	9.17 "	8.47 "	11.46 "	Tompa "	— "	7.10 "	6.18 "
Szeged érk.	9.30 "	9.00 "	12.00 "	Battonya "	— "	7.32 "	6.32 "
Szabadka "	1.20 "	— "	6.00 "	Pécska "	— "	8.00 "	7.00 "
Budapest ávt.	1.20 "	8.15 reg.	8.50 "	Szt.-Tamás "	— "	8.16 "	7.17 "
Bécs á. v. t. "	7.05 reg.	2.45/6.15 d. u.	6.35 "	Arad érk.	— "	8.4 "	7.40 "

Mezőhegyesről-Kétegyházára és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Mezőhegyes indul	8.40 reg.	6.35 este	Budapest indul	9.30 este	8.10 reg.
Kamarásmajor "	8.52 "	6.47 "	Kétegyháza "	4.41 reg.	3.00 d. u.
Nesze "	9.00 "	6.57 "	Bánkut "	5.02 "	3.21 "
Kovácskő "	9.17 "	7.15 "	M.-Bodzás "	5.18 "	3.40 "
Bánhegyes "	9.40 "	7.38 "	Bánhegyes "	5.37 "	4.02 "
M.-Bodzás "	10.02 "	8.00 "	Kovácskő "	5.58 "	4.25 "
Bánkut "	10.17 "	8.16 "	Nesze "	6.10 "	4.39 "
Kétegyháza érk.	10.37 "	8.35 "	Kamarásmajor "	6.18 "	4.48 "
Budapest m. & v. "	7.25 d. u.	5.50 reg.	Mezőhegyes érk.	6.30 "	5.00 "

Aradról-Gurahonczra és vissza.

Állomások	Szem. v.	Vegy. v.	Állomások	Szem. v.	Vegy. v.
Bpest m. v. ind.	8.10 d. e.	9.30 este	Gurahoncz ind.	4.00 reg.	2.40 d. u.
Arad "	4.40 d. u.	6.20 reg.	Almás-Alosil "	4.18 "	2.19 "
Ötvenes "	5.00 "	6.41 "	Kotsuba "	4.27 "	2.29 "
Zimánd Ujfalu "	5.11 "	6.49 "	Borossb.-B. "	4.48 "	2.52 "
Uj-Szt-Anna "	5.33 "	7.25 "	Kornyest-Berza "	4.59 "	3.03 "
Kerek "	5.55 "	7.38 "	Repszeg "	5.18 "	3.15 "
Világos "	6.10 "	7.49 "	Bokszeg-Boel "	5.20 "	3.28 "
M.-Magyarad "	6.18 "	7.58 "	Tamánd "	5.23 "	3.37 "
Pankota "	6.30 "	8.15 "	Borosjenő "	5.45 "	3.57 "
T.-Kurtakér "	6.53 este	8.39 d. e.	Apatelek "	5.56 "	4.10 "
Apatelek "	7.06 "	8.54 "	T.-Kurtakér "	6.11 "	4.30 "
Borosjenő "	7.18 "	9.07 "	Pankota "	6.37 "	5.01 "
Tamánd "	7.33 "	9.23 "	M.-Magyarad "	6.44 "	5.03 "
Bokszeg-Boel "	7.43 "	9.33 "	Világos "	6.52 "	5.17 "
Repszeg "	7.55 "	9.45 "	Kerek "	7.00 "	5.35 "
Kornyest-Berza "	7.04 "	9.54 "	Uj-Szt-Anna "	7.20 "	5.55 "
Borossb.-B. "	8.17 "	10.12 "	Zimánd "	7.39 "	6.18 "
Kotsuba "	8.35 "	10.30 "	Ötvenes "	7.45 "	6.25 "
Almás-Alosil "	8.46 "	10.43 "	Arad érk.	8.00 "	6.45 este
Gurahoncz érk.	9.03 "	11.00 "	Budapest "	1.20 d. u.	5.30 reg.

HIRDETMÉNY.

Klein Bernát aradi lakos az alsó Marosparton levő volt Spitz-féle szeszgyárban palack-szalmatok gyártásra telepengedély iránt folyamodván, az 1884 : XVII. t.-cz. 27. §-a értelmében a helyszíni szemle és tárgyalás f. évi július hó 23-án d. u. 5 órára kitűztetik, a melyre az érdekeltek ezennel meghívattak azzal, hogy a telep helyszíni rajza, valamint az üzem módjának leírása f. évi július hó 22-ig a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál mindenkor a hivatalos órák alatt megtekinthető s a telep ellen netáni észrevételek írásban ugyanott, előszóval pedig a helyszíni tárgyalás alkalmával megtekinthetők, mert amennyiben ilyenek nem emeltetnének s ha köztekintetek gátlólag fel nem merülendnek, a telepengedély az 1884 : XVII. t.-cz. 30. §-a rendelkezéséhez képest ki fog adatni.

Arad, 1892. július 15-én.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

8044. kh.

570 1--3

Hirdetmény.

Mayer Sámuel aradi lakos a Ségá pécskai ut 5. számú telkén egy cognac-gyár felállítására telepengedély iránt folyamodván, az 1884. XVII. t.-cz. 27. §-a értelmében a helyszíni tárgyalás f. évi július hó 30-án d. u. 4 órára kitűztetik, amelyre az érdekeltek meghívattak azzal, hogy a telep helyszíni és tervrajza és az üzem módjának leírása f. évi július hó 29-ig a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál mindenkor a hivatalos órák alatt betekinthező s a telep elleni netáni kifogások írásban ugyanott előszóval pedig a helyszíni tárgyalás alkalmával megtekinthetők, mert ha ilyenek nem emeltetnek s ha köztekintetek gátlólag fel nem merülendnek, a telepengedély az 1884 : XVII. t.-cz. 30. §-a rendelkezéséhez képest ki fog adatni.

Arad, 1892. július 15-én.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

M. kir. államvasutak duajobbparti vonalak üzletvezetősége

20566. szám.

557 1-3

HIRDETMÉNY.

F. évi július hó 15-én a dunántúli h. é. vasutak Zala-Egerszeg és Bakk állomása közt levő 21. számú örháznál létesített

BOCZFÖLD

feltételes megállóhely az utazóközönség használatára megnyitattik s ezen naptól kezdve a 3211., 3214., 3215. és 3216. sz. vegyesvonatok utasok levagy felszállása esetén nevezett helyen meg fognak állani.

A menetrendi adatok a feltételes megállóhelyekről kiadott hirdetményben bent foglaltatnak.

Ezen megállóhelyről Csáktornya felé utazók, vagy ezen irányból érkezők Bakk állomástól, illetőleg Bakk állomásig; Boba felé utazók, vagy ezen irányból érkezők Zala-Egerszegtől, illetőleg Zala-Egerszegig esedékes menetdíjakat tartoznak fizetni. Boczföldről Bakkra és Zala-Egerszegre vagy viszont történő utazásoknál első szomszédos forgalmu menetjegy fizetendő.

Budapest, 1892. július hóban.

Az üzletvezetőség.

1454 | 892. p. m

555 3-3

Hirdetmény.

Néhai Pálfy Józsefné, szül. Kishalmi Klementina emlékeztetere idősb Kishalmy Ferencz ur által tett alapítvány 4000 frtnyi tőkéjének 200 frtot tevő egy évi kamatai, mint kiházasítási, vagy üzletberendezési segély összeg a f. évi augusztus hó 19-én egy, az aradi polgári jótékony nőegylet árvaházában nevelt kifogástalan erkölcsiségű szorgalmas árvának, vagy egy oly egyénnek, ki szintén a nevezett árvaházban neveltetett s mint nagykoru lép házasságra vagy kezd üzletet. ki fog adatni.

Azok tehát, kik ezen segélyt elnyerni óhajtják s a megjelölt minősítéssel bírnak, felhívattak, hogy kérvényüket hozzám 1892. évi augusztus hó 12-ig benyujtsák.

Arad, 1892. július 14.

Salacz Gyula,
kir. tanácsos, polgármester.

10427 | 892.

565 2-2

Birtokeladási**árverési hirdetmény.**

A nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminiszteriumnak f. évi június hó 27-én kelt 42358. számú rendelete folytán közhírré tétetik, hogy a **csicsér-mondorlaki korcsmaépület** örök ároni eladása végett aláírott kir. jószágigazgatóságnál **f. évi augusztus hó 2-án d. e. 9 órakor** nyilvános szó- és írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános árverés tartatik, melyre venni szándékozók ezennel meghívattak. Bánatpénzül 10% követeltetik úgy a szó mint az írásbeli ajánlatoknál, mely utóbbiak a szabályoknak megfelelő alakban 50 kros bélyeggel ellátva az árverés megkezdéseig az árverező bizottság kezeihez, esetleg ezen kir. jószágigazgatósághoz az árverés előtt 3 nappal benyujthatók.

Kikiáltási ár 652 frt 15 kr.

Arad, 1892. július hó 13-án.

M. kir. államjóságigazgatóság.

Haszonbérlet.

Vásárhelyi Béla tulajdonát tevő

900 hold

csermői birtok több évekre

haszonbérbe adatik.

Értekezhetni **Laczay János** gazdasági intéző ural a **Csermő-hódosi** pusztán.

567 1-3

10770 | 892.

553 3-3

Hirdetmény.

A városunk területén, minden évről már koratavaszán megkezdett építkezésekhez szükséges homoknak kihordása olyankor midőn a Marosnak vizállása magas és annak porondjairól homokot kapni nem lehetett, eddig a ségai gödrökből lett megengedve.

Mintthogy azonban a ségai gödrökben lévő homok máj erősen megfogyott, s az ami ott még található, a város által eszközözendő utépítési munkákhoz lesz a jövőben szükséges, elrendeltük, hogy az 1893. január 1-től kezdve az onnan való homokhordás a magánosok részére sem építkezésekhez, sem gyalogjárók fentartásához meg ne engedessék, s hogy nevezetesen a ségai házak és telkek gyalogjáróira is a szükséges homok a libás dűlőbéli anyaggyödrökből lesz hozandó.

Erről különösen az építkezési vállalkozókat azzal a figyelmeztetéssel értesítjük, hogy ezentul szükséges lesz a tavasszal megkezdni szándékolt építkezésekhez való homokot a Maros porondjairól, ősszel és télen a kisebb vizállások mellett kihordatniok. Az ekként kihordandó homok elhelyezésére és készletben tartására az alsó Marosparton, a sertéshizlalók közelében fogunk alkalmas helyeket, mérsékelt díj mellett kijelölni.

Azoknak azonban, kik ily helyeket használni kívánnak, ez iránt kérvényt kell benyujtaniok.

Aradon, 1892. július 2-án.

A városi tanács.

M. k. Államvasutak Bpest-déli-üzletvezetőség.

15207 | 92. I.

467 3-3

Pályázati hirdetmény.

(Tölgytalpfák szállítása iránt.)

A m. kir. Államvasutak budapest-déli üzletvezetősége vonalain f. évben még 5600 drb első

Nyomatott az „Aradi nyomdatársaság” könyvnyomdájában

és 5200 drb másodrangú tölgytalpfák szükségeltetik, melynek szállítására ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

1. Ezen talpfák szállítása a 129381 | 91. sz. a. általános és 21987 | 92. sz. különleges szállítási feltételek alapján eszközözendő, mely feltételek az alulírott üzletvezetőség I. osztályánál megtekinthetők, vagy a vételár (25 illetve 15 kr.) fizetése vagy beküldése mellett a magy. kir. Államvasutak nyomtatványtáránál megszerezhetők.

2. A talpfák fele részben f. évi szeptember, fele részben pedig f. évi október hó végéig szállítandók.

3. Mindegyik ajánlóról feltételeztetik, hogy az említett pályázati és szállítási feltételeket jól ismeri s azokat elfogadja.

4. A kiirt mennyiség szállítására vonatkozó ajánlat f. évi július hó 26-ának déli 12 órájáig az alulírott üzletvezetőség I. osztályához nyujtandók be, az óvadék pedig f. évi július hó 25-éig teendő le a gyűjtő pénztárnál.

5. A részletes pályázati és szállítási feltételek az alulírott üzletvezetőségnél megtekinthetők, illetve díjmentesen megszerezhetők.

Budapest, 1892. június havában.

Az üzletvezetőség.

82071 | 92. EIII. sz.

M. kir. Államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. Államvasutak részéről alább felsorolt műhelyek eltompult és új reszelői és ráspolynak felvágására egy évi időtartamra ezennel nyilvános pályázat hirdettetik, és pedig:

műhely	átlagos évi kereseti összeg	leteendő bánatpénz
	o. é. forint	
éjszakai főműhely Bpsten	10,000	500
Miskolcz	1,600	80
S.-A.-Ujhely	1,700	85
Szolnok	750	40
Piski	1,300	65
Pécs	200	10
Temesvár	350	20
Kaposvár	350	20
Fiume	350	20

A reszelők felvágására vonatkozó feltételek és ajánlati minták a pályázati határidőig naponta a hivatalos órák alatt az igazgatóság műhelyi (EIII) szakosztályban (Budapest, Andrássy-ut 75. sz. II. emelet 12. ajtó) és valamennyi üzletvezetőségnél megtekinthetők és ugyanott ingyen átvehetők; nemkülönben a budapesti országos iparegyesületnél, a brassói kereskedelmi és iparegyesületnél és az összes kereskedelmi és iparkamaráknál is megtekinthetők.

Csak azon hazai reszelővágók és gyárosok pályázhatnak, a kik a reszelők felvágását tényleg saját műhelyeikben eszközlik.

Az ajánlatok, melyek úgy az összes mint csak egyes különösen megnevezendő műhelyek szükségletére is nyujthatók be lepecsételve és „Ajánlat 82071 | 92. EIII. számra reszelők és ráspolynak felvágására” felirattal ellátva 1892. augusztus hó 6-án déli 12 óráig a m. kir. Államvasutak műhelyi (EIII.) szakosztályának átadandók, vagy ennek címére posta útján megküldendők.

A fentebb kitett bánatpénz készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb 1892. augusztus hó 6-áig déli 12 óráig a m. kir. Államvasutak budapesti főpénztáránál (Andrássy-ut 75.) leteendő illetve ennek címére posta útján megküldendő; ennek megtörténte pedig, a letéti jegy pénztári számának idézése mellett, az ajánlatban megemlített, a letéti jegy azonban ehhez nem csatolandó.

Az engedmények az ajánlati úrlapon előirt összes tételknél tisztán és olvashatóan számokkal és betűkkel kiirandók.

Kellően ki nem állított ajánlatok, vagy olyanok melyek nem a kitűzött határidőig érkeznek, végre azok, melyekre nézve bánatpénz nem tétetett le, figyelembe nem vétetnek.

Minden ajánlattevő ajánlatával a pályázat eldöntéséig kötelezettségben marad; az igazgatóság fentartja magának azt a jogot, hogy az ajánlattevők közt minden megszorítás nélkül szabadon választathasson, vagy hogy a munkát több ajánlattevő közt megosztassa.

Budapest, 1892. június hó.

Az igazgatóság.